

Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW) KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Rust vinden door je verhaal te vertellen

Mahabier, W.; Braukmann, Ricarda

published in

E-data & Research
2023

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

document license

CC BY

[Link to publication in KNAW Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Mahabier, W., & Braukmann, R. (2023). Rust vinden door je verhaal te vertellen. *E-data & Research*, 17(2), 3. <https://edata.nl/2023/02/24/rust-vinden-door-je-verhaal-te-vertellen/>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the KNAW public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the KNAW public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

pure@knaw.nl

Opnames van interviews oud-gevangenen gedigitaliseerd en getranscribeerd

Rust vinden door je verhaal te vertellen

Een bijzondere collectie van tachtig interviews geeft een unieke inkijk in de ervaringen van oud-gevangenen uit de Tweede Wereldoorlog. Deze interviews zijn sinds kort via DANS beschikbaar voor hergebruik.

Widia Mahabier en Ricarda Braukmann

In 2009 kwam het besef dat er iets met de verhalen van oud-gevangenen van Kamp Amersfoort moest gebeuren. “Het is waardevol dat overlevenden hun verhaal kunnen doen.” vertelt Eddy van der Pluijm. Hij is werkzaam bij Nationaal Monument Kamp Amersfoort en was als contactpersoon ‘onderzoek en nabestaanden’ bij veel interviews aanwezig. “Deze mensen hebben verschrikkelijke dingen meegemaakt, door hun verhaal te vertellen vinden ze vaak een stukje rust. Voor veel geïnterviewden heeft het vertellen van hun verhaal helend gewerkt. De meeste geïnterviewden hadden nooit hun verhaal verteld en voor de familieleden of nabestaanden kan het helpen om die verschrikkelijke ervaringen en het effect, ook op hun leven, beter te gaan begrijpen.” Nadat de interviews waren afgenomen is besloten om deze bijzondere collectie duurzaam op te slaan en beschikbaar te stellen voor hergebruik.

Archiveringsproces

Het archiveren en beschikbaar stellen van de

Credits: Nationaal Monument Kamp Amersfoort

interviews was een project op zich. Na de afronding van de interviews heeft het meer dan tien jaar geduurd voordat dit proces eind 2022 succesvol kon worden afgesloten. De opnames zijn gedigitaliseerd en getranscribeerd en uiteindelijk in twee bulken gedeponneerd bij DANS. Omdat het gaat om kwetsbaar materiaal zijn de opnames gearchiveerd onder restricted access: onderzoekers, onderwijzers, nabestaanden of andere geïnteresseerden kunnen een aanvraag voor inzage indienen bij Kamp Amersfoort.

Een schat aan informatie

Carla Huisman, medewerker educatie en vrijwilligers van Nationaal Monument Kamp Amersfoort, hoopt dat de video's veel gebruikt worden voor onderzoek en onderwijs: “Het zijn kostbare opnames met een schat aan informatie”. Het museum van Kamp Amers-

foort heeft elementen uit de video's verwerkt in hun nieuwe tentoonstelling. Honderden fragmenten zijn zorgvuldig geselecteerd om bezoekers een unieke inkijk te geven in de levenswereld van de gevangenen in het Kamp. Van transport en binnenkomst in het Kamp, tot aan dwangarbeid en mishandeling.

Inspiratie voor andere instellingen

Huisman en Van der Pluijm hopen dat deze dataset andere instellingen inspireert ook hun waardevolle materiaal via een archief digitaal beschikbaar te stellen. “Het was een hele klus om de materialen voor te bereiden en alle documentatie goed in te richten, maar het is ons gelukt”, vertelt Huisman trots. De collectie van Kamp Amersfoort zal hopelijk als goed voorbeeld dienen voor nog meer bijzondere Oral History data die de wereld nooit

moet vergeten. De collectie Kamp Amersfoort is te vinden via:

<https://doi.org/10.17026/dans-xjv-qtja>

<https://www.kampamersfoort.nl/>

Vernieuwde certificeringseisen voor archieven

CoreTrustSeal: het keurmerk voor betrouwbare archieven

Archieven, bibliotheken en musea beheren steeds meer digitale producten en vervullen daarmee de rol van digitaal archief. Betrouwbare, duurzame archieven zijn essentieel om data beschikbaar te stellen voor hergebruik en te behouden voor de lange termijn. *Maaïke Verburg*

Een goed hulpmiddel om de kwaliteit van een digitaal archief te vergroten en deze kwaliteit aan te tonen is certificering. De standaard voor certificering die momenteel het meest wordt gebruikt is CoreTrustSeal.

Certificeren betekent betrouwbaarheid

Wereldwijd hebben meer dan 130

archieven, waarvan ruim twintig in Nederland, het certificaat van CoreTrustSeal behaald. Om relevant te blijven voor de gemeenschap worden de eisen van dit keurmerk elke drie jaar herzien. Per 1 januari 2023 is een nieuwe set eisen van kracht. “De nieuwste eisen van CoreTrustSeal zijn niet drastisch anders of strikter geworden. Er zijn vooral tekstuele wijzigingen aangebracht ter verduidelijking en vereenvoudiging van het proces.” aldus Lisa de Leeuw van CoreTrustSeal. De herziening is tot stand gekomen door meerdere rondes publieke input van zowel aanvragers als reviewers. “De tool die wordt gebruikt is vernieuwd en er is een triage aan het proces toegevoegd. Hierdoor kunnen archieven door een snelle check bepalen of ze in aanmerking komen

voor CoreTrustSeal voordat ze het hele proces doorlopen.” legt De Leeuw uit.

Wegwijzer

Het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE) en DANS bieden samen de Wegwijzer Certificering aan. Deze voorziening biedt uitleg, hulpmiddelen en tips voor het behalen van de CoreTrustSeal certificering. Er zijn vertalingen van alle documenten en ook video's en adviezen over het succesvol bemachtigen van het keurmerk. Kortom, alles om je wegwijs te maken in het proces van certificering.

Tips voor 'n sterke start

Volgens Daniel Steinmeier, Digital Preservation Officer bij de KB, is certificering een leerzaam proces

waarbij de nadruk op transparantie ligt. “Omdat CoreTrustSeal om veel documentatie vraagt ben je bezig met het duidelijker en meer consistent vangen van informatie en dit zoveel mogelijk publiekelijk beschikbaar te stellen. Het najagen van certificering heeft zeker geholpen om preservatie intern op de agenda te zetten.” Omdat alle succesvolle CoreTrustSeal-aanvragen op de website te vinden zijn, is makkelijk te zien hoe andere archieven dit hebben aangepakt.

Het verkrijgen van certificering kan een lang en intensief proces zijn, maar eigenlijk ligt de drempel laag. Steinmeier licht toe: “Alle CoreTrustSeal-eisen zijn online te vinden, dus een archief kan beginnen met een intern experiment waarbij je voor elke eis vraagt: ‘Heb ik hier

een verhaal bij?’ Zo wordt vanzelf duidelijk of alles op orde is voor het keurmerk.” Voor archieven die zich willen hercertificeren - iets wat elke drie jaar gebeurt - en nu met de nieuwe eisen te maken krijgen, geeft Marjan Hartsuiker van Regionaal Archief Zutphen de tip: “In het veranderings-logboek van CoreTrustSeal staan de oude en nieuwe eisen overzichtelijk naast elkaar. Zo weet je precies waar je alle informatie moet plaatsen en vind je vanzelf de plekken waar iets ontbreekt.”

Alle informatie en documentatie over de nieuwe eisen staan op de CoreTrustSeal website: <https://www.coretrustseal.org/> Op de Wegwijzer Certificering staan Nederlandse vertalingen en tips. <https://wegwijzercertificering.nl>